

III metai.

1925 m.

Vasario m.

SKAUTŲ AIDAS

Mėnesinis Skautų laikraštis —

20 №

Lietuvos skautai Pažaislio stovykloje.

Lietuvos Skautų Asocijacija.

Skautų šefas.

Dr. Jurgis Alekna. Kaunas, Daukanto 5.

Lietuvos Skautams Remti Draugija. C-ro Taryba.

Pirmininkas: Voldemaras Čarneckis. Kaunas, Gedimino 4.

Vice-pirmininkas: Liūdas Gira. Kaunas, Duonelaičio 18.

Vice-pirmininkas: Kun. Juozas Meškauskas. Kaunas, Kunigų semin.

Iždininkas: Janina Tumėnienė. Kaunas, Poškos 14.

Sekretorius: Dr. Juozas Sakalauskas. Kaunas, Priepl. kr. 19.

Vyriausias skautininkas: Vyr. leitn. Vsevolodas Šenbergas. Kaunas,
Freida, Avijacija, 2 oro ekskdr.

Viriausio skautų štabo narys: Vyr. leitn. Alioizas Valušis. Kaunas,
Maironio 1.

Panevėžio skyriaus taryba.

Tarybos buveinė: Apskrities viršininko raštinė.

Pirmininkas: Vladas Rosmanas, apskrities viršininkas.

Iždininkas: Kun. Jonas Karbauskas.

Sekretorius: Elzė Jodinskaitė.

Lietuvos Skautų Brolija.

Vyriausias Skautų štabas.

Kaunas, Duonelaičio 13 a.

Vyresnis skautininkas Vsevolodas Šenbergas, štabo viršininkas, vy-
riausias skautininkas.

Skautininkas Alioizas Valušis, štabo narys, skautininkų sąjungos
Garbės Gynėjas.

Skautininkas Kęstutis Grigaitis, štabo narys, skautininkų sąjungos
sekretorius. Kaunas, Duonelaičio 13a.

Skautininkas Vytautas Civinskas štabo narys. Kaunas, Aleksotas,
Linksmakalnis 4.

Stipriausias įrankis darbe ir ginklas kovoje - valia.

Viskas pasauly priklauso nuo
valios. Disraeli.

Atidžiai pažvelgę į gyvenimą mes matome, kad gražių idėjų, gražių norų ir gražių žodžių niekur nestinga. Taip pat nestinga ir netobulumų..

Graži idėja, geri norai ir svajonės, kaip ir viskas pasauly, savaime neišvyksta. Ką nors įvykinti, ką nors pastatyti, ar įkūrti galima tik išsikvojus tuo tikslu tam tikrą jėgos kiekį, atlikus tam tikrą darbą.

Kalvis, norėdamas nukalti arkliui nuoragą, ima į rankas kūjį ir, įkaitintą geležį ant priekalo padėjęs, prakaituodamas kala. Jis eikvoja savo raumenų jėgą.

Moksleivis, norėdamas rūpestingai išmokyti pamoką, atsidėjęs, ramiai ištisą valandą prie knygos sėdi ir savo jėgas, kantrumą ir atidą eikvodamas, atlieka darbą, mokinasi.

Tas pat ir kitur. Kur tik žmogus nori, kad jo sumanytas darbas būtų išpildytas, jis tam darbui eikvoja jėgą. Tas jėgų eikvojimas jį atveda į laimėjimą, stiprina jo ištvermę, jį lavina, tobulina, mokina. Ir jei žmogus prie kiekvieno laimėjimo prieis iš anksto užbrėžtu keliu, jei jis laimės per darbą, tai jis stiprins savo jėgas, lavins savo valią.

Valia yra didžiausia žmogaus jėga. Tik ji žmogui padeda kovoti su gyvenimo kliūtimis, padeda nugalėti savo blogus palinkimus bei įpročius, padeda būti žmogui, tikra šio žodžio prasme, — žemės ir savo „aš“ viešpačiu...

Mes matome daug žmonių, visai isitinkusių, kad girtuokliavimas (alkoholis) ir rūkymas (nikotinas) yra sveikatai kenksmingi. To nežiūrėdami, jie nesiliauja gerę ir rūkė. Kodėl? Vien dėl to, kad

jiems trūksta valios nugalėti savo įprotį, dažnai dar giliai neišgyvenusį.

Silpnos valios žmogų ir gerų norų kupina, labai dažnai gyvenimo banga ir menkesnis už jį žmogus nuveda į blogą... Silpnos valios žmogui tik laiko mada, laiko ūpas nurodo kelią ir todėl jam gyvenant nesiseka. Nors jis daug ką sumano, ne retai turi daug gražių norų, bet niekumet nieko neišvykdo. Ir jis visur tuos savo nepasisekimus mėgsta pateisinti likimu. „Taip jau Likimas lėmė“ — taria silpnavalis ir pyksta, kad dievai jam blogą gyvenimo žvaigždę paskirę.

Žmogaus šviesa, kuri nušviečia gyvenimo kelius ir budriai saugo nuo blogo tai protas ir sąžinė. Žmogaus jėga tai jo valia ir būdas. Stipri valia vadovauja žmogui, o toji žmogaus stipri valia per jo mintį vadovauja pasauliui.

Būdami tikrais skautais, jaunuoliai daug lengviau galės save tobulinti. Skautų įstatai, papročiai, skautų gyvenimas tarpusavyje santykavimas ir santykiavimas su žmonėmis labai atsiliepia skauto valią tvirtinant.

Nuolatos turėdamas prieš akis savo tautos simbolį — Vytį ir tautos vėliavą, kasdien būdamas pasiruošęs budėti, skautas savo jėgas, valią, ištvermę sustiprins ir savo idealus pasieks. Tegul tik skautas iš garsios Tėvynės praeities, iš Tautos mirusių ir dar gyvenančių karžygių mokosi, kaip reikia Tėvynei tarnauti ir jis to, be abejo išmoks.

Didvyrių Žemės sūnus su skautiška šypsa sugebės mirti už savo mylimą motutę Lietuvą, su skautiška šypsa paduos vargstančiam broliui ir artimui ranką ir, ta darydamas, dar karštai ir gražiai mokes suklieti. Būdek! **Skruzdė.**

Lietuvos Skautų Asociacijai Įsakymas.

1925-I-4 d.

P. VARANKAI pavedu organizuoti Vilkaviškio skautų tuntą ir eiti tuntininko pareigas.
(pas.) Skautų Šefas. *J. Alekna.*

Lietuvos Skautų Vyriausio Štabo Pranešimai.

1.

Vėlykų atostogų metu bus šaukiamas trečias Lietuvos skautininkų instruktorių suvažiavimas. Į dienotvarkę numatomi vyr. sk. štabo rinkimai, roverių klausimas, Asociacijos statutas (paruoš skautininkas A. Mačiūka), bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis (paruoš paskautininkas P. Barkauskas), organizacijos plėtimasis ir t. t. Be to dar bus paskaitos apie stovyklas (ref. Šiaulių skaut-kai) ir apie skilčių sistemą (ref. Kauno skaut-kai).

Plačiau apie suvažiavimą bus kovo mėn. „Skautų Aido“ numeryje ir tam tikruose aplinkraščiuose.

2.

Vyr. sk. štabas yra raštu prašęs Ateitininkų Centro Valdybos pasiaiškinti dėl At-kų organizaciniuose kursuose pareikštų skautams nepalankių minčių bei dėl ten pat be Vyr. štabo žinios šaukto skautų susirinkimo. Tuo pačiu raštu buvo atšauktas su At-kų organizaciją ryšiams palaikyti anksčiau skirtas p. K. Vaitkus.

Š. mėn. 6 d. At-kų C. Valdyba atsakė nesimananti „atsakomybės už skautų pasitarimo organizatorių žygius“ ir pareiškė „stud. Kizevičiaus ir pasitarimo organizatorių netaktiniams išsišokimams savo nepritarimą“. Be to pasižadėjo duoti į Vyr. štabo palieštus klausimus tolimesnių pasiaiškinimų ir pareiškė „noro ir toliau tęsti drauginę santykius ir bendradarbiavimą“.

3.

Eidamas Liet. sk. remti dr. jos įstatais Vyr. sk. štabas nuskyrė Panevėžio tuntininko pareigas einantį paskaut. Kazėną

skautininku prie vietos Sk. r. dr. jos skyriaus.
Vyr. skautų štabas.

Vyriausio Skautininko Nusprendimai.

Sausio mėn. 5 d.

1 §

Tvirtinu naujai įsteigtą Biržų skaučių I „Birutės“ draugovę, kurios draugininke skiriu Luciją Januševičiūtę.

2 §

Tvirtinu naujai įsteigtą Alytaus skautų I „Vytauto“ draugovę, kurios draugininku skiriu Simoną Slavėną.

Sausio mėn. 23 d.

1 §

Tvirtinu įsisteigusią Pilviškių skautų I atskirą skiltį, kurios skiltininku skiriu Antaną Plaušinitį.

Vasario 7 d.

1 §

Tvirtinu naujai įsteigtą I „Algimanto“ draugovę Telšiuose. Draugininku skiriu Eduardą Vojevodzkį.

2 §

Telšių skautų I „Algimanto“ dr. vės draugininkui Eduardui Vojevodzkiui suteikiu vyresnio skiltininko laipsnį.
(pas.) Vyriausias skautininkas

Šenbergas.

Pavasario belaukiant.

Skautai, gamtos ir gyvulių draugai! Štai saulutė kasdien vis aukščiau ir aukščiau pakyla. Mažai šiomet šalčio tematę pašaliai tuoj visai atšils. Žiūrėk, krūmai jau greit savo burbulus prašieps, žolelė sužaliuos... Mūsų dainininkai, žiemai pasišalinę į šiltuosius kraštus, gal jau miklena sparnelius tolimai kelionei, kiti gal net jau pakely į teviškę, savo gimtinę — mūsų Kraštą. Jaunuoli, nejaugi nepasiilgai tujų svečių! Jie tau tiek daug dainelių žada padainuoti, o, išsiskirstę po plačius laukus ir miškus, mūsų mylimą Kraštą rojus sodnu paversti. Skaute, į gamtą!

Pasitik ir išklausyk pirmųjų veverių, varnėnų, kregždžių ir kitų dainininkų gražių dainelių, pažiūrėk, kaip jie, nebodami nuvargio po ilgos kelionės, džiaugiasitėviškėn sugrįžę. Gal dar ir tavo skilties siluėtas — veversys, kregždė ar kuris kitas laukiamų svečių. Žiūrėk jis tavęs ieško susitikt norėdamas, jis pirmas tau dainelę padainuos... Ar neapsileidimas būtų jei tu tik rudeni beišskrendanti į šiomet pirmą kartą tepamatytum. Štai jau krūmų burbolos šypsos, gėlės įvairių varšų lapelius skečia, juokias džiaugiasi skais-

čia saulute, gražų pasaulį išvydusios... Žiūrėk, skaute, ar nepajuokia jos tave kartais susiraukus vaiksčiojanti! Pasi-džiauk kartu pamiluok jas... Argi negražus tavo gimtasis Kraštas!..

Skautai temykit kada pasirodys pirmieji paukščiai, pradės sprogti medžiai, pažys gėlės ir kt. Tai tiesoginis susiartinimas su gamta geresniam jos pažinimui ir pamėgimui. Draugovės ar skiltys gali daryt net konkursus pirmiau pastebėti veverį, gandrą, varnėną, kregždę (vieną kurių jų ar bent kelius, žiūrint kaip susitarta). Prizams galima skirt dovanelės. Gražus dalykas paukščiams avilelius daryti. Vėlykų parvažiavę į sodžių nepamirškime bent nors kieme augančiuose medžiuose įtaisyti „rūmus“ varnėnams, tuo daug jiems padėsime. Nuo ankstyvaus ryto iki vėlyvam vakarui jie pils padėkos ir pagyrimo daineles. Avilėlius daryti ir į medį kelti irgi galima daryt konkursai.

Paieškokime dar ir daugiau įvairių būdų susiartinimui su gamta susiartin.

J. K-nis.

Iš stovyklos dienyno.

1923—VI—28.

Temstant stovyklos viršininkas suruošė žaidimą „laužai“.

Be galo malonu ir smagu naktį pasileisti miško tankmėn, neiškrypstant iš kelio, vengiant priešo, ir stengiantis užkurti laužą, kuris be to, kad yra nelabai matomas, dar yra labai saugojamas. Čia ir vėl ta pati pusė laimėjo, kaip ir ryte žaidžiant. Suliepsnojus abiem laužam, grįžom visi dainuodami namo. Dažnai besikartojas po plačius nū apytuščius Lietuvos miškus, aidas, lydėjo mūsų dainas į tuos apylinkės tamsius aplenkėjusius žmones. Kaip tat į juos paveikė — sunku pasakyti. Grįžus palapinėn patalas buvo minkštesnis, negu kurią nors kitą dieną. Gulėm 24 val. *P. B.*

1923—VI—29.

Be kita ko, pažymėsiu, kad šįryt kėliau gana sunkiai. Bene per daug buvome prisimiegoję. Miegas sunki medžiaga. Kai del manęs, tai aš buvau tiek apsunkęs, kad dežūruojas turėjo „pasiturbacyt“ su lazda versdamas iš guolio. Dabar aš jam už tai dėkingas, bet tuomet tai kažin. Taigi sukilom. Sukilę prausėmės. Nusiprausę gimnastikavomės. Pasigimnastikavę pusryčiavom, tik neatmenu, kakao ar arbatos. Vieno iš dviejų. Taip, vieno iš dviejų.

Tai or jau esame pasiruošę dienos darbui. Pasakysiu iš anksto, sunkiam darbui. Kaip čia jūsų tą sunkų darbą aprašius? — Poetingai! — pasakysit. Taip, tai taip. Poetingai tai poetingai. Bet koku

Kazokų Juzas.

Liūdas Autanēlis

Liudas Anfelis

Imperatorius—skautas.

Garsus Rymo Imperatorius Markas Aurelijus kiekvieną vakarą, prieš eidamas gulitį, savęs klausdavo: „ar padariau šiandien ką nors gera ir naudinga?“. Ir jei permąstydamas visos dienos darbus, sau atsakydavo, kad be tiesioginių savo pareigų nieko gero nepadarė (pareigas reikia skirti nuo gerų darbų!), jis su širdies skausmu sušukdavo: „Pražudžiau dieną!“

Nustvėrė: *Antanėlis.*

I jūrą.

Imkim irklus, stumkim luotą,
Plauksime į jūres.
Per tą gyvą, jūdrų plotą,
Trauks smagiai mus būrės.
Karštą širdį, jauną vieką,
Plauksim išbandyti.
Smėlio krantas už mūs lieka, —
Jo jau nematyti.
Likit sveikos, kranto gėlės,
Jūroj mums laisviau,
Jūros skauto dainužėlės
Skamba ten linksmiau.
Mūs dainužė — sutartinė,
Veidas mūs — šypsa.
Atsikvėps laisva krūtinė
Džiaugsmo kupina.

G. Panemunis.

Karžygių kapai.

Kaip laimingi mes esame, gyvendami laisvoje savo tėvynėje! Kiekvienas mūsų nekartą esti laimingas mintimi, kad brangioji mūsų tėvynė yra laisva. Bet kas buvo Kaune prie Karo Muzėjaus, kur sukrauta kovos už laisvę mūsų Tėvynės ginklai, galėjo matyti ten šį parašą:

Amžius budėję,

Laisvę laimėjom

Per aukas ir pasišventimą.

Isigilinkim į tuos žodžius ir pažvelkim į mūsų tėvynės praeitį.

Taip, per aukas ir pasišventimą gauta laisvė, kuria mes dabar džiaugiamės.

Pažiūrėkim tik į mūsų tėvynės laukus, karžygių kapais nusėtus. Kiek ten ilsis

mūsų brolių paguldžiusių savo galvas už mūsų laisvę! Skautai, pagerbkime savo tėvynės didvyrius. Štai neužilgo išauš pavasaris, augs ir žydės gėlės, o ant mūsų išvaduotojų kapų teruoduos apipuvę rudens lapai. Parodykime mes pirmieji pavyzdį — aptaisykime tuos mums taip brangius kapus, papuoškime juos gėlėmis, aptverkim.

Atsiminkime, kad jei ne tie kapai ir šiandien vargtume žiaurioje verguvėje. Neturėtume savo mokyklų, gal spaudą, ar gal net ir gimtąją kalbą kalbėti uždraustą. Tat pagerbkime mūsų išvaduotojus, mūsų Tėvynės didvyrius.

G. Panemunis.

Kas visų sunkiausia ir kas visų lengviausia?

Kartą paklausė žymaus senovės graikų išminčiaus Faleso:

— Kas visų sunkiausia ir kas visų lengviausia?

— Visų sunkiausia — atsakė Falesas — pažinti patį save ir pastebėti visus savo trūkumus, o visų lengviausia — pastebėti kitų netikslumus ir klaidas.

Antanėlis.

Jūroje.

(*Atsiminimai iš kelionės į Džemborę.*)

Išblyškęs mėnuo pro retučius pilkšvus debesis žiūri banguojančion jūron, kurios, vasaros vakarų apysalčio vėjo glostomą raukšlėtą veidą rėžia garlaivis, palikdamas už savęs platų kelių kilometrų ilgio pėdsaką.

Sidabrinės jūros bangos, išsipuošusios baltomis tarslomis, putomis, gena kita kita, pribėga prie garlaivio, atsimuša į šaltą plieninę jo krūtinę, atšoka ištrykšdamos, linksmiai nusijuokdamos, šypsteria fosforinėmis liepsnelėmis, ir vėl nugrimsta, pasineria vandenyse.

Akiraty visokie švyturiai siunčia protarpiais pluoštus spindulių ilgesnį ar trumpesnį laiką: pasako įgudusiam jūreiviui vietą ir jo padėtį jūroj. Varnemünde's uo-

ste marguoja daugybė žalių ir raudonų žiburių.

Vienodai kurčiai, lyg nuvargusi puškujai mašina, sukdamą didį garlaivio variklį. Per kaminą verčiasidūmų galybės. Garlaivio palubėje ir vidurinėje navoje lando

žingeidūs skautukai. Nė dviejų parų kecionės nuovargis nebejačiamas. Visų akys išplėstos, krūtinė pakilusi vis daugiau ir daugiau įtraukti nori oro. Daugelis jų rymo ant laivo kraštų, besigėrėdami nepaprastu, gražiu jūros reginiu. *Petras B*

Vykstą į Daniją Lietuvos Skautai Kauno stotyje.

Roveriai.

Skautybę galima lyginti su mokykla, daloma į tris dalis: pagrindinę, vidurinę ir aukštesnę. Skautybėje tam atitinka vilkiukai, skautai ir roveriai. Šitų trijų dalių pats jaunasis yra roverių judėjimas, kuris prasidėjo tik didžiajam karui pasibaigus. Štai dėl šito skautybės judėjimo dalis yra dar daug kam mažai pažįstama.

Kas yra roveris? Šituo klausimu įdomaujasi ne vien tik skautai, bet ir plati visuomenė. Būdamas roveriu, aš norėčiau Lietuvos skautus šiek tiek arčiau su roveriais supažindinti.

Vilkiukų ir skautų auklėjimo skirtumas yra didelis, nes jaunikaitis 12—18 metų

yra reikalingas kitų auklėjimo metodų ir kitos su juo elgsenos nekaip 8—12 metų berniukas. Bet pridamas 17 ar 18 metus jis įžengia į kritikuojančio žmogaus amžių; tiesa, ir tuomet jis nėra skautybės išvargintas, bet, girdėdamas vis tuos pačius senus įstatus, bei žaidimus, jis galų gale tampa abejingu. Jaunikaitis nori didesnių uždavinių, jo siela reikalauja didesnio skautiško darbo, didesnio už tą, kurį dirba fiziškai ir morališkai už jį silpnėsniai berniukai. 1920 metais buvo įsteigti roveriai arba vyresnieji skautai, galį suteikti jaunuoliams tą platesnę dirvą tolimesniai skautybės darbui. Roveriai įsteigti sulig skautų judėjimo pagrindais. Rove-

riams skautų įstatų privalomi, jų išvidinimas sutvarkymas yra toks pat, kaip ir skautų. Suprantama, kad roveriai, kaip vyresni ir labiau subrendę, turi taip pat platesnę programą, kuri, bendrai imant, bus tokia: 1. Siekti skautybės idealų, 2. Įgyti didesnę skautišką praktiką ir 3. Būti geru skautininko pagalbininku ir, reikalingai esant, geru jo pavaduotoju. Skautininkui nesant, roveris, kaip vyresnis skautas, turi užimti jo vietą, būtent: vadovauti mankštoms, žaidimams, ekskursijoms ir duoti skautams patarimus, tuo tikslu pasiremdamas savo žiniomis ir patyrimu. Roveris yra vyresnis skauto brolis ir vilkiuko draugas, kuris visumet yra pasiruošęs padėti savo jaunesniems broliams. Roveriais gali būti skautai, turį nemažiau 18 metų ir išbuvę skautų draugovėje kiek laiko pirmame skautų laipsnyje. Tokius skautus, su roveriais dirbęs skautininkas gali įskaityti į roverius kandidatus. Kaip tokie, jie jau pradeda dirbti su roveriais iki roverių įžodžio davimo, po kurio jie jau įgyja visas roverio teises. Bet roveriais kandidatais gali būti ne vien tik skautai. Roveriu kandidatų gali būti kiekvienas ne jaunesnis 18 metų jaunikaitis ne skautas, kuris nori tapti roveriu. Bet anksčiau jis turi išlaikyti kvotimus iš visų trijų skauto laipsnių. Del to patartina, kad toks roveris kandidatas išbūtų kurį nors laiką skautų draugovėje, kurioje jis galėtų arčiau susipažinti su skautybe, jos tikslais ir metodais. Roverių įžodis skamba: „Brangindamas savo garbę, aš pasižadau visą savo gyvenimą stengtis: 1. Visomis jėgomis tarnauti Dievui ir Tėvynei, 2. Teikti pagalbą artimiesiems ir 3. Pildyti gyvenime skautų įstatus. Roverių įžodis duodamas vidurnakčio laiku, miške prie degančio laužo. Norint padaryti roverio įžodį iškilmingą, patartina jį rengti ne dažniau du kartus į metus iškilų metu. Roverių įžodžio apeigose dalyvauja tik roveriai kandidatai ir jau anksčiau davusieji įžodį roveriai. Pašaliniai asmenys ir skautai, einant roverių tradicija ir papročiu, nedalyvauja. Kiekvienas roveris, davęs roverių įžodį, turi teisės dėvėti roverių uniformą bei ženkliuką ir skaitosi III-o laipsnio roveriu. Ne anksčiau šešių mėnesių įžodį davus, roveris gali tapti antro

laipsnio roveriu. Tuo tikslu reikia išlaikyti kvotimai iš a) savo skilties patrono biografijos, idėjos ir darbų, b) iš pirmos rūšies specialybių: sanitaro, pionieriaus, iškilų rengėjo ir iš antros rūšies keturių specialybių savo nuožiūra parinktų. Išbuvęs ne mažiau vienu metų antro laipsnio roveriu, jis gali tapti pirmo laipsnio, jeigu jis sugeba: a) gerai ir pavyzdmingai darbuotis draugovėje, b) sustatyti tinkamus apmokymus bei programas skautų draugovei ir gerai jas praveisti, c) susipažinti su skautininkų vadovėliu „Skautininkas“ bei perskaityti visą prieinamą literatūrą ir d) turėti pirmos ir antros rūšies po penkias specialybes. Roveriai įgyja specialybes eidami skautų specialybių įgyjimo taisyklėmis, tik tie kvotiami daug plačiau, kad, reikalui esant, roveris galėtų specialybės dėka užsidirbti sau pragyventi. Roveriai kvotiami komisijos, sudarytos iš draugininko ir vieno specialisto. Roveriai, kurie anksčiau, dar skautais būdami, įgyjo specialybes, turi jas įsigyti iš naujo, laikydami kvotimus prie minėtos komisijos. Roveriai taip pat kaip skautai dalomi skiltimis. Kiekviena skiltis išrenka sau kurį nors žymų žmogų skilties patronu. Pavyzdžiui „Gedimino“, „Vytauto“, „Kanto“ skiltis ir t.t. Į vieną roverių skiltį įeina 5–12 aktyvių roverių. Be to skilty dar gali būti pasyvių roverių, kurių skaičius neribotas. Skiltį veda pirmas „roveris“, kuris yra skilties vadas žaidžiant, ekskursijas ir iškilas daranč, kliūbo gyvenime ir kitur. Jį skiria draugininkas. Jis privalo būti pirmo laipsnio roveris. Jo pagalbininkas yra „antras roveris“, kurį skilties roveriai išrenka iš savo tarpo balsuodami. Jį tvirtina draugininkas. Jis turi būti mažiausia antro laipsnio roveris. Jeigu yra dvi ar trys roverių skiltys, tai joms vadovauja „vyresnis roveris“ (pas skautus vyresnis skautininkas), kuris turi būti mažiausia paskautininko laipsnio. Prie kiekvienos skautų draugovės gali būti dvi roverių skiltys. Jei atsiranda daugiau skilčių, tada įsteigiama atskira roverių draugovė, bet dažniausiai roverių draugovei užtenka ir dviejų skilčių. Jeigu roverių skiltys yra prikerptos prie skautų draugovės, tai jas prižiūri pats draugininkas, pavesdamas

joms vadovauti savo pagalbininkui, kuris tuomet skaitosi vyresniu roveriu. Jeigu skautų draugovėj nėra tiek roverių, kad jie galėtų sudaryti roverių skiltį, tai draugininkas užregistruoja atskirus roverius, kuriuos apmokinti siunčia į artimiausią roverių skiltį. Ten jie būna iki to laiko, kol jie gali įsteigti prie skautų draugovės roverių skiltį.

Kad roveriui, kuris dėl tam tikrų priežasčių negali aktyviai darbuotis, nereikė-

tų išstoti iš draugovės, draugininkas įsakymu paliuosuoja jį nuo aktyvaus darbo ir priskaito jį prie tos pačios skilties pasyviu roveriu. Pasyvūs roveriai gali palaikyti su draugove idėjinius ryšius ir ją remti medžiaginiais. Roverių draugovės arba skilties darbą plečia ir varo pirmyn aktyvūs roveriai. Pasyvūs roveriai dėvi tik roverių ženklą. Roverių uniformą jie turi teisės dėvėti tik per dideles iškilmes.

Pirmas Roveris.

Mūsų reikalai*).

(Skautų veikėjams).

Vis labiau ir labiau besiplečiant skautybei Lietuvoje, iškyla kas kart naujų reikalų. Pats šios srities darbas darosi vis labiau sudėtas. Kyla klausimų, projektų apie „vilkiukų“ organizaciją. Prie kai kurių draugovių jau yra įsteigti „vilkiukų“ būreliai, tik, nėsant lietuvių kalboje apie „vilkiukus“ raštų, tųjų būrelių vadai gana kėblioj padėty randasi. Paskutiniu laiku daug kas nerimsta, šiaip ir taip kraipo galvas dėl roverių — vyresnių skautų organizavimo. Lig šiol kai kuriose vietose, pavyzdžiui, man pačiam geriau pažįstamam Panevėžy vyresnieji (amžium ar klase) skautai buvo organizuojami į vadinamus „literatų“ būrius. Jie siek tiek į roverius panašūs. Sakau siek tiek, nes tikriems roveriams jie neprilygsta. Jų veikimas (vedant iš praktikos) tai padėt draugovei įvairiuose didesniuose reikaluose: iškilmingesnių susirinkimų ar iškilų dienotvarkės išpildant, vakarus rengiant ir t.t. To plačiau aš neliesiu. Man rūpi kitas klausimas, apie kurį noriu šį tą pasakyti skautų veikėjams ir visiems, kuriems šis dalykas rūpi.

Mat, be įvairių mokyklų-progimnazijų ir gimnazijų, skautų turime ir mokytojų seminarijose. Daugelis gal nepagalvojo su kokiais skautais čia mes turime reikalo ir kaip iš tikrųjų į juos turėtume žiūrėti. Mokytojų seminarijų mokiniai paprastai yra suaugesni, už gimnazijų — o juo labiau žemesnių mokyklų mokinius. Iš to seka,

kad mokytojų seminarijų skautai taip jau suaugesni už kitų mokyklų skautus. Pavyzdžiui, 1923-24 m. Panevėžio mokytojų seminarijos vidutinis berniukų skautų amžius siekė maždaug 18—19 metų, tuo tarpu kai kitų mokyklų ir kitų miestų draugovių skautų amžius — 13—15 metų. Gal kai kurie pasakys, kad tokie suaugę vaikinai negali būti tikri skautai, kad jiems nebėra kas draugovėje veikti. Tačiau tenka konstatuoti faktą, kad ir tokie skautai gali gana pavyzdingai ir gyvai veikti. Tik, žinoma, tas veikimas turi būti tinkamai sutvarkytas. Kilus minčiai apie roverius, kai kurie tokių draugovių veikėjai pradeda galvoti apie tai, ar ši sistema nebūtų gera jų draugovių skautams (su tokiom mintim ir klausimais teko asmeniškai susidurti, todėl juos ir aikštėn keilu). Roverių sistema jiems gal ir būtų pritaikoma, jeigu ne folimesnė šių skautų veikimo perspektyva. Mokytojų seminarijų skautai, baigę mokslą išsiskirstys po įvairias pradžios, vidurines ir aukštesnes mokyklas, užimdami mokytojų vietas. Jų būsimas profesinis darbas — tai jaunuomenės mokymas ir auklėjimas. Kiek tokie mokytojai skautai gali padėti skautybės išsivystymui Lietuvoje! Kalbos nėra, kad tuo atžvilgiu jiems negalės prilygti nei skautų mokiniai, nei studentai, nei šiaip kurie, kad ir aukštuosius mokslus baigę ar kurios kitos specialybės žmonės. Mūsų skautininkų laukia daugiau administratyviškas darbas, o tiesioginiais šios srities veikėjais turės būti būsimi skautai mokytojai.

*) Diskusinis straipsnis. Red.

Na jei taip, tai tenka atatinkamai į tokius skautus pažvelgti. Tenka pasirūpinti, kad toks būsimas skautas mokytojas dar besimokindamas ir bebūdamas draugovės gautų atatinkamą pasiruošimą laukiamam skautybės darbui. Mažiusią jis turi šioj srityj įgyti tiek žinių, kiek reikalinga skautui instruktoriui, veikėjui.

Kokia gi jiems sistema labiau pritaikytina?

Aišku, kad nei paprastas darbas draugovėje, nei roverio to reikalo pilnai patenkinti negali. Išėjimo reikia kitur ieškoti. Man rodos, kad prie tokių draugovių reikia steigti mokomąsias skautų instruktorių grupes. Galima jas ir kitaip pavadinti. Jų darbui nustatomas tam tikras planas. Čia tik stambiais bruožais patieksiu su kuo, mano nuomone, tokie skautų instruktoriai turėtų arčiau susipažinti, būtent: 1. Su skautų ideologija, 2. Su skautų laipsnių žiniomis, 3. Skautybės istorija, 4. Skautybės reikšmė žmoniui ir 5. Skautybės pritaikymu jaunomenei metodika. Specialūs mokytojų seminarijose prieinami dalykai k. a. pedagogika, įvairių dalykų metodika ir kt., žymiai palengvins pasiruošti į skautų instruktorius. Į tokias grupes reikėtų priimti vyresnių kursų mokinius, bent 1–2 metus prieš mokyklą baigiant. Žemesnių kursų skautai tebūnie draugovėse ir čia tesusipažįstie su skautišku gyvenimu, iškilomis, susirinkimais; tepraeinie visus

skautų laipsnius, o tuomet įstojus į mokomąją skautų instruktorių grupę, beliks tas žinias pagilinti, sustiprinti. Tokios grupės gali net praktikuotis draugovėse, imdamos išpildyti susirinkimų dienotvarkes, pavyzdinčiai vesti kurį laiką bent vieną skiltį ir t. t. Iš taip prasilavinusių ir pasipraktikavusių skautų mokytojų mes daug jau galėtume laukti. Bendrai iš mokytojų seminarijų draugovių mūsų skautų asociacija turi daug laukti.

Šiuo trumpu rašinėliu negalima plačiai išnagrinėti tuos klausimus, paliekiant visas jų smulkmenas. To šiuo kartu nenorėjau. Norėjau tik iškelti jį aiškiai ir pažymėti jo svarbumą. Skautų veikėjai, kuriems rūpi skautybės plėtotė Lietuvoje, turi atkreipti dėmesio į mokytojų seminarijų skautus. Turim pasirūpinti, kad kiekvienoj mokytojų seminarijoje įsisteigtų skautų draugovės. Galim pasidžiaugti keletą jų jau turėdami. Pavyzdžiui, net dvi draugovės Panevėžy, po vieną draugovę ar skiltį Šiauliuose, Mariampolėj ir Utenoj.

Tokias draugoves ir atskirus skautus visa Asociacija turim labiausiai remti ne tik instrukcijom, įvairiom žiniom, bet ir medžiaginiais, jei tik yra reikalo ir galima.

O patys šių draugovių skautai turi matyti kiek svarbus uždavinys jų laukia ir pasistengti tinkamai prie jo pasiruošti.

Tenebūnie tai „vox clamans in deserto“.

V. Skautininkas Kuprionis.

Skautininkas Ig. Tamošauskas.

Skilčių sistema.

Draugovių veikimui suprastinti, skautų organizacijoje yra priimta taip vadinama nauja „Skilčių sistema“. Netikslu būtų visos draugovės darbą vienam asmeniui draugininkui sukrauti ir laukti iš tokio draugovės sutvarkymo teigiamų vaisių. Tai būtų per daug komplikuošanas darbas ir vargu begalėtų iš mūsų tarpo atsirasti tokių vadovų, kurie tinkamai sugebėtų vadovauti visai gaujai — draugovei, neturėdami prieš save jokios veikimo sistemos.

Netikslu būtų mokyti kokio dalyko visą

didelę minią užuot ją suskirščius atskiromis grupėmis ir kiekvienai tokiai davus kuo daugiausiai iniciatyvos tą dalyką studijuoti ir leisti jiems savarankiškai tvarkytis. Todel mes turime sistemą, kurią kaip tik ir taikiname skautų draugovėse ir stengiamės kuo plačiau ją įgyvendinti mūsų organizacijoje. Sulig ja tvarkoma drėvaloma į 6 skiltis po 6–12 skautų kiekvienoj. Svarbiausias sistemos uždavinys yra duoti teisės kuo daugiausia veikti skiltims, patiems auklėtis ir tuo būdu draugininkus paliausuoti nuo taip sunkios jų

pareigos ir sukoordinuoti skilčių veikimą bendrame dr-vės įdėjime. Reikia pastebėti, kad dr-vei vadovaujant neprivalu užbrėžti skiltims veikimo ribas, nes ribotas veikimas vien tik ribotus vaisius te- duoda.

Skilties priešakį yra skiltininkas ir jo padėjėjas paskiltininkas. Juodu turi būti geru draugu, vieno amžiaus, vyresni už kitus skautus ir lygiai žinių turį. Skiltininkas privalo geriau už paskiltininką sugebėti vadovauti skilčiai, tačiau paskiltininkas turi mokėti jį gerai, reikalui atsitikus, pavaduoti. Daugiausia, žinoma, krenta atsakomybės skiltininkui. Įgimtas gabumas kitiems vadovauti, sugebėti aiškiai suvokti skilties reikalus, gerinti jos gyvavimą, reguliuojant savo skilties darbą nuolat tėmyti kitų skilčių veikimą, teikti skilčiai kuo daugiausia įvairumo ir galop ištvermingai dirbti kartu su skautais savo skilties bei dr-vės labui, — viso tai privalo geras skiltininkas. Sakoma, kad skiltininkas visumer veikia. Jo pareiga yra stengtis supažindinti skautus su įvairiomis specialybėmis bei amatais, jis veda juos į muzėjus, į dirbtuves, parenka savo skilčiai kokią specialybę, (virėjų, kurpių, kirpėjų, knygrišių, sodininkų, dailių, pinėjų ir t.t.) daro iškilas, tyrinėja tautos istoriją, rinkdamas senas liekanas, tiria skilčių siluėtas ir t. t.

Morališku atžvilgiu skiltininko pareiga taip pat didelė. Skiltininkas prisilaiko principų: būti visiems skilties skautams pavyzdžiu; būti vyresniouju skautų draugu, o ne viršininku; kiekviename darbe, tiek žaidimuose, tiek kur kitur būti pirmuoju ir tuo duoti savo skautams pavyzdį; kreipti daugiau dėmesio į skilties silpno būdo skautus; tėmyti, kad žaidimuose žaistų visi skautai; kuo mažiausia bausti, o stengtis skautui išrodyti klaidą, jos žalą ir sulaukti jį pasizadant pasitaisyti ir t. t. Šiais privalumais skiltininkas privalo stropiai susirūpinti ir stengtis juos savy įgyvendinti, kas kart vis labiau tobulindamas save praktiškais patyrimais.

Pats skilties darbas yra platus. Ribų jam nėra. Visą pareina nuo skilties veiklumo bei skiltininko sumanumo. Galima įvardinti kelius skilties darbo punktus, kaip pavyzdžius, bet negalima juos visus

paminėti. Negalima skilties veikimo apribėžiuoti, negalima iš šalies griežtai nustatyti ir jos veikimo planą. Apie tai tepagalvoja jauni skilties skautai kartu su savo skiltininku. Čia jiems plati iniciatyva veikti, darbuotis. Savarankiškai dirbant patiems bus įdomiau ir jie nejučiomis prislinks arčiau prie savo ideologijos.

Iš skilties darbų be; specialybių, kurias jau minėjau, galima rekomenduoti skilties gerus darbelius. Skiltis, jei įstengia, padeda neturtingai šeimynai kuo nors iš savo darbų — materialiai ir moraliai. Skilčių švenčių proga viena skiltis pasikviečia pas save į švečius kitą skiltį, kad artimiau susidraugautų ir susiartintų. Šventė pravedami žaidimai, dainos, šposai, skilčių žvėrių siluėto parodimai, trumpi sportiški pratimai, juokai ir kt. Tuo būdu svečiai pamato šeiminkaujančios skilties pažangą.

Be to skiltyse žymią vietą užima skilčių konkursai, prie kurių tenka skiltims daugiau prisiruošti, kad paėmus pirmą vietą dr vėj. Konkursai gali būti įvairaus pobūdžio k.a. mazgų rišimas, žaidimai, praktiški II ir I l. darbai, skilčių teatras ir t. t.

Toks tai skilties darbo pobūdis. Giliau skilties gyvenime pasiknisis, galima surasti tokią aibę įvairių dalykų, kad net laiko neužtektų skilties užsiėmimuose vykinti gana sausą ypač žiemos metu laipsnių programą.

Trumpais bruožais apibrėžiau „skilčių sistemą“. Tikslas, rodos, pakankamai aiškus. Belieka ją vykinti mūsų draugovėse.

Kiek svarbi mums ši sistema rodo ilgametė senesniųjų skiltininkų B. Powelio ir R. Filipso praktika.

Baigdamas, linkiu, kad ateity skilčių sistema taptų labiau suprantama mūsų jauniems vadams ir kuo sėkmingiausiai prigytų mūsų jaunutėj Lietuvos skautų organizacijoj.

Laiškas skautininkams.

Buvę Džambore skautininkai taip gražiai mokėję aptarti skautininkų minties opalografuoto leidinėlio reikalą, argi pasitenkinate tikrai aptarę? Jeigu nieks neatsilieps tuo reikalu ligi š. m. kovo 15 dienai, tai nenoroms teks pripažinti visus pasitenkinimus tikrai užmanymu ir kalbom.

Skautin. V. Civinskas.

Iš Skautų gyvenimo.

Lietuvoje.

Kaunas. *I-ma Kauno skaučių „Birūtės“ draugovė* (buv. VI-ta) įsteigta 1919 m. pavasarį. Savo gyvavimo pradžioj draugovė buvo labai skaitlinga. Iš naujai įstojusių į draugovę buvo išrinktos skiltininkės, kurios sulig draugininkės nuožūra, buvo tinkamesnės skiltims vesti. Pirmoji draugininkė buvo K. Ambrazaitė. Tiek draugininkė, tiek ir skiltininkės visas reikalingas draugovei ir skiltims vesti žinias ėmė iš „Pirmųjų skauto žingsnelių“. Trūko tinkamo pasiruošimo, prityrimo ir geros vedėjos, nes pirmoji drėkė prie geriausio noro mažaitėgalėjo pastūmėti darbą priekin, pati neturėdama daug žinių. Draugovė dirbo kontakte su berniukais. Ambrazaitė perėjus aštuntą klasę, draugovę perėmė Limantaitė, kuriai esant draugininke draugovės stovis žymiai pagerėjo. Buvo pertvarkytas skilčių sąstatas, paskirtos geresnės skiltininkės, dažnai daromos draugovės sueigos, iškilos ir suruošta 4-ių dienų stovykla Pažaislio miške, kurioj dalyvavo viena vyresnių skaučių skiltis. Nors ir nelabai gerai suorganizuota, stovykla turėjo daug gerų pusių. Laike savo bendradarbiavimo su berniukais mergaitės paprastai pranta laukti iniciatyvos ir pagalbos iš jų, mažai pasitikėdamos savo jėgomis. Ši stovykla, kur nebuvo iš ko laukti pagalbos ir viską reikėjo pačioms dirbti, jas pamokino savarankiškai gyventi. Be to pats stovyklos gyvenimas, bendras darbas, bendri nepasisėkimai ir malonumai taip mergaites suartino, tokį išpūdį paliko, kad vargiai kuri nors dalyvavusių užmirš tą stovykloje praleistą laiką, tą šiltą draugišką ūpą ir tą broliško jausmą, kuris taip jas surišo. Draugovės kasai papildyti, buvo dirbta rankdarbiai: gėlės, rėmeliai ir t.t., kurios parduodant galima buvo sutaupyti pinigų. Kauno

funtas surengė skiltininkų kursus, kuriuos lankė ir kelios skautės. Drauge su berniukais surengta vakarėlis. Pradėta daryti draugovės štabo posėdžiai, kuriuose kiekviena skiltininkė galėjo pasikalbėti, pasitarti apie savo skilties reikalus. Draugovė, nors ir ne taip skaitlinga, kaip savo įsikūrimo pradžioje, dirbo neblogai. 1923 m. rudenį, Limantaitė dėl laiko stokos negalėjo vesti toliau draugovės ir ją perdavė V. Šikiraitei. Pastarajai perėmus draugovę buvo surengtas vakarėlis, kuris žymiai pakėlė skaučių ūpą. Darbas ėjo toliau. Balandžio m. 23 d. buvo bendras su I skautų draugove surengtas vakarėlis. Atėjus pavasariui labai dažnai buvo daromos linksmos iškilos į artimiausius miškus. Vasaros atostogoms atėjus, mergaičių dalis išvažiavo iš Kauno, beliko dvi skiltis. Tos dvi skiltys labai dažnai darė sueigas ir iškilas. Birželio mėnesį 6 skautės davė įžodį. Išskilmės įvyko Eigulių miške. Be tos pačios draugovės skaučių pašalinių nieko nebuvo. Miške, tarp senų medžių, toli nuo miesto triukšmo, seselių skaučių šeimoj, duotas įžodis padarė mergaitėms gilaus išpūdžio. Rudenį, visoms mergaitėms suvažiavus, draugovės darbas vėl pradėjo eiti sena vaga. Šiek tiek buvo pakeistas skilčių sąstatas, nes buvo kreipta dėmesio į skaučių mokslo eigą. Iš draugovės buvo pašalintos iki Kalėdų turėjusios pataisas ir likusios antriems, metams su sąlyga, kad pirmos galės į draugovę grįžti visai neturėdamos dvejučių, o antros — daugiau dviejų trejukių bertainų. Pasikeitė skiltininkės. Kiekviena skiltis išsirikino sau specialybės, sakysim pirmos pagalbos, keliarodžių, juostų audėjų, ir t.t. Gruodžio mėn. 1 d. visos skautės pasirūpino suteikti savo motinai kokį nors malonumą. Kalėdoms besitartinant buvo pradėtos ruošti neturtingų šeimynų vaikams eglaitės. Kiekviena skiltis iš anksto

pasižymėjo sau kurią neturtingą šeimyną ir kaip įmanydama surengė eglaitę. Kūčių vakarą tos eglaitės buvo nuneštos, sykiu su vaikais papuoštos įvairiomis dovanėlėmis ir uždegtomis žvakutėmis. Daug džiaugsmo ir juokų buvo. Linksma buvo vaikams, linksma ir skautėms. Kalėdų atostogoms vėl išsiskirstė daug skaučių ir tuo laiku buvo tik skilčių sueigos. Kalėdų trečią dieną, labai geram orui esant, skiltininkėms ir paskiltininkėms buvo surengta kelių valandų iškila, praktikos darbas. Po Kalėdų darbas vėl eina. Kiekviena skiltis (jų yra keturios) daro kas savaitę dvi sueigas. Draugovės sueigos 2 kart į mėnesį, taip jau du kart į mėnesį normalūs draugovės štabo posėdžiai. Viena skiltis išlaikė kvotimus į trečią laipsnį. Dabar trys skiltys rengiasi į antrą laipsnį, o viena dar nebaigė trečio. Balandžio mėn. 23 d. Kauno skautų tuntas rengia skautų išdirbinių parodą. Todel yra daug darbo, nes laiko ne kiek beliko. Draugovės darbą labai trukdo tinkamo buto stoka. Sueigos reikia daryti gimnazijoje, arba privačiuose butuose. Labai gera būtų turėti savo skautišką kliubą, bet ką gi daryti, tik su laiku gal ji turėsime. V. Š.

Biržai. Biržų gimnazija iki 1924 m. pradžios nieko negirdėjo apie skautybę. Tik po Kalėdų atostogų, jau apie vasario mėnesį persikėlęs iš Panevėžio gimnazijos skautas E. Petrauskas, davė mums progos susipažinti su skautybės principais. Tuo tarpu kaikurie, supratę tos organizacijos tikslą, pradėjo spiestis į jo kuriamas skiltis.

Pradžioje įsikūrė vaikinų „Arų“ skiltis, iniciatoriaus vedama, o kiek vėliau ir mergaičių „Gegučių“ skiltis, kuriai vadovavo L. Januševičiutė. Skautai, išlaikę kvotimus į trečiąjį laipsnį (kovo mėn. 30 d.) buvo paskirti skiltininkais, kurie organizuotų naujas skiltis.

Darbas ėjo sparčiai. Bematant prie vietinių Af-ku įsisteigė dvi draugovės: vaikinų I-ji „Kęstučio“ ir merginų I-ji „Birutės“ draugovė.

Šiomet „Kęstučio“ draugovėje yra šešios skiltys su 45 skautais, o „Birutės“ draugovėje keturios skiltys su 34 skautėm.

Atlikę prirengiamąjį darbą, ėjome prie tiesioginių savo pareigų, nors sekmingai siekti užsibrėžtojo tikslo negalėjome, nes mums pedagogų buvo uždrausta viešai veikti. Todel turėjome slaptai gyvuoti, kas, žinoma, sudarė daug kliūčių ir nepatogumų. Bet neatsižvelgiant į tai, darbas ėjo gerai.

Praeitais mokslo metais kiekviena draugovė padarė po vieną atskirą sueigą, po vieną bendrą ir vieną dienos iškilą, kuri įvyko gegužio mėn. 29 d. trys klm. už miesto, miškelyje.

Laike iškilos buvo tariamasi įvairiais organizacijos reikalais, praktikuojama skautų žaidimai, ir t. t. Kai kurie laikė kvotimus į III laipsnį. Be to ir atskiros skiltys padarė bent po keletą sueigų,

Pavasari, birželio mėn. 23 d., t. y. tą pačią dieną, kai baigėm mokslo metus. po pamaldų, žaliame pilies kalne padaryta bendra abiejų draugovių sueiga. Toji sueiga buvo paskutinė. Mūsų draugininkas E. Petrauskas tiek daug triūso padėjęs, tiek su mumis broliškoj meilėj gyvenęs, svarbių priežasčių priverstas, turėjo išsiskirti iš mūsų tarpo, tardamas keletą gilių atsisveikinimo žodžių, prižadėdamas niekumet nepamiršti savo brolių ir sesučių — skautų.

Savo pareigas pavedė adjutantui M. Šimavičiui.

Užbaigę sueigą ir atsisveikinę visi grįžo kas sau į savo tėviškes atostogų.

Šiais mokslo metais teko pergyventi įvairių valandėlių. Todel čia iš eilės paduosiu šiokias-tokias nors trumpas žinyles.

Pradžioje kai kurį laiką veikėm pernyk-
štelėmis sueigomis, kurios tik rugsėjui bai-
giantis kitaip apvirto.

Rugsėjo mėn. 3 d. įvyko pirmoji šių mokslo metų iškila, kurioje buvo žaista keletas žaidimų, pasikalbėta ir t. t.

Po to iš 6 į 7 d. rugs. mėn. už trijų klm. nuo miesto žaliame beržynėlyje padaryta bendra naktinė iškila.

Iškila prasidėjo linksmai. Oras buvo ramus. Visi laužą apsėdę atydžiai klausėmės E. Petrausko pasakojimo apie ekskursiją į Daniją. Bet greit tylą nutraukė didelis triukšmas. Mat, mūsų apylinkėj yra daug priešininkų, kurie mus įvairiais

būdais persekioja. Todel ir tuomet, atsi-kraustę į beržynėlį ir net gerokai apsigink-lavę norėjo mūsų gražų būrelį išvaikyti. Bet jiems nepavyko. Išsisklaidę po miš-ką, mes juos gaudėm. Vienas jų pavyko nuginkluoti. Rytą rastas iš baimės pa-mestas durklas.

Nuo to laiko prasidėjo tikrieji mūsų persekiojimai ir pastangos mus užslopinti.

Atimtus ginklus, pareikalavus, pasiun-tėm Nuovados Viršininkui.

Nuovados Viršininkas užvedė su už-puolikais bylą, kurioje puolikai be ginklų nieko nepralaimėjo.

Galų gale, naujasis gimnazijos direkto-rius uždraudė visai daryt sueigas. Bet, kaip tik per tas audras rugs. mėn. 13 d. pavasarininkų reikalais iš Kauno atvyko prof. Dr. J. Eretas, kurs laikė paskaitą Ateitininkų susirinkime. Paskaitai išklau-syti direktorius leido šaukti susirinkimą, kuriame ir mes turėjom progos dalyvauti. Sutikus gerb. prof. Eretui buvo sušaukta rugs. 15 d. Labdarių Dr-jos namuose mū-sų sueiga, bet gaila, kad prof. Eretas dėl svarbių priežasčių negalėjo atsilankyti, todėl sueiga turėjo pavirsti organizacij-iams pasitarimams.

Išvažiuodamas, prof. Dr. J. Eretas dar mus padarino, ragindamas su energija, su pasiryžimu dirbti ir nenusiminti.

Ir štai, netrukus direktorius liepė nau-jai paduoti prašymą su įstatais.

Ped. gogų Taryba rugsėjo mėn. 25 d., prašymą apsvarsčiusi savo posėdyje, lei-do mums viešai gyvuoti.

Tuoju po to, rugsėjo mėn. 28 d. „Kę-stučio“ draugovė surengė savybės vaka-rėlį (prie vakarelį jau iš anksto rengtasi). Buvo vaidinama vaizdelis iš skautų gy-venimo, vardu „Dėl artimo“, rodoma ke-letas gyvųjų paveikslų, ir dvi skautės su-dainavo duetą. Taip pat per žaidimus padaryta porą gyvųjų paveikslų.

Atsilankusieji pirmuoju Biržų skautų vakaru buvo patenkinti.

Nors dabar leista viešai veikti, bet toji mums laisvė dar vis varžoma ir ankšta: tik šeštadieniais galima šaukti sueigos. Taigi veikimas ne geriausias.

Iki šiol, be minėtų sueigų ir iskių „Kę-stučio“ draugovė padarė 3 sueigas. Skil-tys padarė taip jau bent po kelias sueigų.

Visos skiltys pasiskirsčiusios specialybė-mis (signalininkų - telefonistų, sanitarų, topografų, gaisrininkų, pėdsakininkų-ke-lrodžių ir literatų). Kol kas specialybių praktika rimtai dar nepradėta, o tik supa-žindinta su jų reikšme.

Prie draugovės veikia Garbės Teismas.

Nesenai išėjo abiejų draugovių leidžia-mas šafirografuotas laikraštukas, 40 egz. viso lakšto formato 26 pusl. vardu „Skau-tų Vairas“. Dabar kiekviena draugovė leis po atskirą savo laikraštėlį.

Berniukų draugovės laikraštis eis tuo pačiu pirmuoju vardu, o mergaičių „Gyve-nimo Valtelė“, kurios jau išėjo du rank-raščiu.

„Birutės“ draugovė padarė 3 sueigas, kuriose laikyta dvi paskaitos: „Ką turime gerbti?“ ir „Saviruoša“.

Skiltys taip pat kaip ir berniukų yra pasiskirsčiusios specialybėmis.

Bendrai abiejų draugovių padaryta dvi sueigos. Iš jų pažymėtina paskutinė lap-kričio mėn. 17 d., kurioje buvo atsilankę keletas svečių.

Majoras p. Juodišius laikė paskaitą „Dešimts skautų įstatų“.

Labai dėkojame mus atlankiusiems sve-čiams, kurie mus dar giliau supažindino su tais pačiais skautybės principais, ir aiškiai pamokė, kaip reikia toji idėja gy-venime vykinti.

Pirmiau buvo manyta rengti skiltininkų kursus, kad jie įgytų daugiau žinių ir ga-lėtų geriau skiltims vadovauti, bet mūsų prašymą direktorius atmetė. Todel ir skilčių gyvenimas ne pergeriausiai su-tvarkytas.

Draugovių sueigose trūksta gyvumo:

— Aš Kazytis.

Mažeikiai. 1924 m. lapkričio pabai-goj Vyr. Štabui teko patirti gan nepagir-tiną Mažeikių skautų farpusavį sugyveni-mą. Įstirti padėti vietoje pavedė sk. Ci-vinskui. Dabar santykiai pagerėjo.

Kivirčio pradžia buvo ta, kad du skau-tu, nepasitenkindami draugininku ir su juo susipykę, apleido draugovę ir ėmėsi or-ganizuoti savo skiltis, norėdami vado-vauti visiems Mažeikių skautams.

Ši tarp skautų nesantaika, farpusavis ne-sugyvenimas, kurs pagrindinai prieštarau-ja skautų įstatams, atkreipė Vyr. Štabo

dėmesį. Kaip didi nesantaika, ne skautiškas gyvenimas buvo tarpe mažeikiečių liūdią tai, kad skirtajam skautininkui tik-tai didelėm pastangom, po ilgų derybų pavyko sutaukinti, reikalaujant vien bro-liško sugyvenimo.

Tačiau sėkmingai mažeikiečiams toliau darbuojantis, galima tikėtis, kad brolio Simanavičiaus draugovė gyvuos geriau kaip gyvavusi ir brolio Šeibelio skiltis greitu laiku taps draugove.

Skautai, šis liūdnas įvykis telieka pa-mokymu. Jis mums puikiai rodo, kaip yra lengva būti geru draugu — broliu skautui kinui ar japonui, su kuriuo veik-niekumet nesimatome ir nesusitinkame ir kaip sunku broliškai gyventi su kas-dien sutinkamais draugais. Tebūnie ne-pamiršamas šis pavyzdys, kad daugiau panašūs nesikartotų.

Naumiestis. (Šakių apskr.) Š.m. sau-sio 24 d. Naumiesčio skaučių dr-vė su-ruošė šeimynišką vakarėlį, kuris labai ge-rai pavyko. Kiekviena draugovės skiltis paruošė ką nors sava. Buvo gimnasti-kos, gyvas paveikslas, dainos ir baletas, kurį ypač gerai soko viena maža skautė. Atsilankiusieji svečiai skirstėsi labai pa-tenkanti.

Naumiesčio dr-vė įsteigta 1923 m. apie Kalėdas. Dabar ji turi 5 skiltis. Draugo-vę veda Barniškaitė. Visos skautės pa-sižymi savo linksmu ūpu ir tikru skautiš-ku draugiškumu, kas rodo skautės skau-tybės idėją supratęs ir su ja susigyvenus. Draugovei daug padeda gimnazijos direk-torius ir mokytojai. Visa tai, be abejo, labai gerai atsiliepia skaučių darbe.

V. Š.

Panevėžys. Š.m. sausio mėn. 15 d. buvo Pan. Mokytojų Seminarijos Skautų II „Vaidoto“ ir II „Rūtos“ draugovių 2 me-tų sukaktuvių šventė.

Pradėjus temti, susirinko visi minėtųjų dr-vių skautai į M. S. salę, apvaikščioti sukaktuvių iškilmes. Nors sukaktuvės bu-vo šiojią dieną ir visi užimti kasdieniais darbais, tačiau toje iškilmėje dalyvavo nemažai ir svečių. Atsilankė paspirties draugijos narių, mokytojų, kitų dr-vių vy-resniųjų sesučių ir brolių ir daug skau-tams prijauniančių mokinių.

Čia dr-kas perskaitė kitų skautų prisių-

stus pasveikinimus; buvo sakytos prakal-bos, daugelio skautų (čių) duotas įžodis; už pasižymėjimą keli skautai (ės) buvo pa-kelti į laipsnius, ir ištarnavusieji 2 ir 1 me-tus skautai buvo apdovanoti juodomis tri-kampėmis žvaigždutėmis, o dviems „Lo-kiams“ buvo suteiktas dr-ko viešas pagy-rimas, už išgelbėjimą dviejų žmonių gy-vybės.

Baigantis iškilmei, pasakė prakalbą M.S. kapelionas kun. Grabė, kurio kalbos turi-nį, trumpai suglaudus, čia patiekiu: „Man jau tenka antrą kartą dalyvauti jūsų me-tinių sukaktuvių šventėje. Labai džiau-giuos, matydamas kad jūsų būrys jau daug didesnis, negu praeitais metais. Gerai kad mokotės is pat jaunų dienų būti dorais ir ištikimais Dievui ir Tėvynei žmonėmis, nes vokiečių patarlė sako — ko neišmoko Jo-nukas, Jonas neišmoks —. Taigi linkiu geros kloties jūsų darbe, turint priešakyj obalsį „Dievui ir Tėvynei“, nepamirštant stiprinti savo kūną, nes Romėnai saky-davo, kad „sveikame kūne sveika siela“.

Paskui kalbėjo Paspirties Draugijos na-rys kun. Karlauskas, pabrėždamas, kad iš skautų daug gero tikisi mūsų tėvynė.

Taip baigę sukaktuvių iškilmę, visi skau-tai skirstėsi į namus, prie kasdienio savo darbo.

II „Vaidoto“ dr-vės koresp.

— Š.m. sausio 18 d. Panevėžys šven-tė dviejų metų Klaipėdos atvadavimo su-kaktuves. Šventė buvo iškilminga dali-vavo visos organizacijos. Iškilmės pra-sidejo pamaldomis, kurias atlaikė mokinių bažnyčioje skautams remti draugijos narys kun. Karbauskas. Po pamaldų Vytauto aikštėje buvo šaulių ir skautų paradas. Beveik visą paradą sudarė 6-ių draugo-vus skautų tuntas. Paradą priėmė apskri-ties viršininkas, skautams remti dr-jos pir-mininkas p. Rozmonas. Po to visa ma-nifestacija ėjo prie muzėjaus, nes tą dieną buvo šventinamas ir atidaromos Panevė-žio miesto muzėjus. Muzėjaus atidaryme dalyvavo visų organizacijų ir dr-vių po vieną atstovą. Toliau manifestacija ėjo prie „Montvilo teatro“, kurs tą dieną tur-rėjo būti perkrikštytas šaulių teatru ir pa-vedamos jiems administruoti. Iškilmės pa-sibaigė prie Vilniaus medžio. Iš ten visas tuntas ir šauliai, orkestro lydimi, ėjo iki

Mokytojų seminarijos. Prie Mokytojų Seminarijos tuntas ir šauliai išsiskirstė.

8 valandą vakaro naujame šaulių teatre buvo vaidinama Fromo Gužučio penkių veiksmų drama „Gedimino sapnas“.

Dr. D.

— Panevežio Mokytojų seminarijos II „Vaidoto“ dr-vė gyvuoja jau 3 metus. Bet apie jos veikimą Lietuvos skautai mažai nežinojo. Mat, pas visus panevežiečius yra nuo senai išsidirbę tokios tradicijos, kad kuo mažiausiai apie save kalbėti, nes „tas geras, kurį kiti giria“. Taigi ir II „Vaidoto“ dr-vė iki šiol veikusi tylomis (tyla — gera byla), nutarė pagaliau prabilti į plačiąją visuomenę per „Skautų Aidą“.

Seminarijos dr-vės skautai yra beveik visi suaugę žmonės. Jiems jau vietomis sunku prisitaikinti prie visų skautų programos punktų. Todel jų draugininko P. Dauko buvo manyta, Latvijos skautų pavyzdžiu, vyresniems skautams sutverti Rover skautų skiltį, bet jam pasitarus su Vyr. skautininku J. Kuprioniu, Rover skautų skilties steigimas buvo atidėtas. Vyr. skautininkas J. Kuprionis patarė steigti, taip vadinamą instruktorių skiltį, kad jie, kaip būsimieji mokytojai, prisiruoštų prie darbo ir pagaliau, išėję į liaudį, galėtų plačiai paskleisti skautybę. Geriausia dirva skautybei plėtotis yra pradžios ir vidurinioji mokykla; Patarlė sako: „Ko neišmoko Joniukas — Jonas nebeišmoks“. Taigi geriausiai būtų, kad mūsų visi jaunuoliai Joniukais tebebūdami skautais liktų.

Lauksime plačiai užsimosiančią instr. skiltį pasirodant.

Skautelis.

Šauliai. Iš svarbesnių tunto štabo nutarimų:

— Sudarytas tunto garbės teismas iš skautininkų, paskautininkų, vienos mergaičių draugovės draugininkės ir vieno mokytojo, Paspirties Draugijos nario, garbės teismo narių nuožiūra kviečiamo.

— Numanyta surengti žiemą ar pavasarį tunto skautų išdirbinių paroda.

— Neįsigalintiems skautams įsigyti „Skautų Aidą“, jį turi parūpinti skiltys.

— Pageidaujama, kad kuo daugiausia skautų ir skaučių stotų į sporto skyrių „Vytautą“.

— Šiauliuose sumanyta įsteigti vilkiukai. 1924 m. lapkričio 16 buvo padaryta pirmoji vilkiukų sueiga, į kurią atsilankė 12 berniukų. Dabar jau vilkiukų yra 6 būreliai su 36 vilkiukais. „*Šiaul. Sk.*“.

Vilkaviškis. Pačioje pradžioje mūsų skautai silpnokai veikė. Mat, stigo skautybę gerai pažįstančių žmonių. Bet ilgai nei, jau pernai, skautų gyvenimas pagerėjo. Per šventes buvo daromas iškilos į mišką, mankštymai, lengvoji atletika, žaistas kumščiasvydis. Kas kart skautai vis daugiau visuomenės dėmesį į save traukia.

Š. m. sausio 22 dieną Šefo įsakymu buvo organizuotas Vilkaviškio tuntas. Tuntininko pareigas eina progimnazijos mokytojas Varanka. Dabar tuntą sudaro trys draugovės (viena skaučių) ir viena atskira skaučių skiltis. Yra įsteigti skiltininkų kursai, kuriuos lanko apie 20 sk. Skautų skaitoma apie 140. Veikia gana gyvai. Sekmingo darbo.

Petras M. ir I. Veršiukas.

Užsieniuose.

Sirija. Tarptautinio Skautų Biūro pranešimu, Sirijos Vyriausybė nutarė leisti ekskursantams važiuoti valstybės gelžkeliais papigintu tarifu.

Sirija. Tarpt. Sk. Biūras praneša naują Sirijos skautų centro antrašą: Federation des Éclaireurs en Syrie et au Grand Liban, Boite Postale 302, Beyrouth Grand Liban.

Italija. Tarpt. Skaut. Biūras, praneša, kad mirusio Italų skautų, Šefo Count di Carpegna vietą užėmė Prince Giovanni Battista Korpigliosi.

Juokai.

Darbštus mokinys.

Skiltininkas. Na, Juozuk, ar ir antrą bertainį manai gauti iš elgesio keturiukę.

Skautas. Visai ne.

Skiltininkas. ?

Skautas. Mat, aš paprašysiu mokytojo, kad mane persodintų į paskutinį suolą.

Leo A.

Valios lavinimas.

Skiltininkas. Kodel tu, Jonuk, nebuvai praeitoj sueigoj?

Skautas. Aš valią tvirtinau.

Skiltininkas. Kuo gi būdu?

Skautas. Aną kartą mums mokytojas sakė, kad, norint valią išlavinti, reikia pratintis susivaldyti. Pavyzdžiui, jei nori užėti pas draugą imk ir susitūrėk nuo to — neik. Aš labai norėjau ateiti į suėigą, susivaldžiau ir nėjau.

Leo A.

Paaiškino.

Pirmas skautas. Kodel pas tave, Jurgi, tiek daug skylučių dirže, juk kai pirkai buvo tik tryš.

Antras skautas. Sakyk tu man, ar esi buvęs kada nors stovykloj?

Pirmas skautas. Ne.

Antras skautas. Būtinai būk kada nors, tai pamatysi ką teks daryti, kai „kaševairai“ (virėjai) svilins pietus iš eilės kelias dienas.

Leo A.

Nauja uniforma.

Pirmas skautas. Iš kur gavai tą uniformą, kurią dabar dėvi?

Antras skautas. Bėne tu jos nepažisti — juk aš ją vilkėdamas važinėjau į džamborę.

Pirmas skautas. Visai nepažinau — mat, tokia švari, matyt plauta.

Antras skautas. Taip, ploviau, bet ar žinai kuomet? Gi per Baden-Pauelio parodą lietus išplovė.

Leo A.

Gerbiamas.

Šaltą rudens dieną vaikas, nusiėmęs kepurę, varė kiaulių būrį. Praeidamas pro šalį skautukas paklausė jo:

— Kodel eini be kepurės? Juk šalta.

— Ar nežinai, kad jos dvariškės! — atšovė vaikas.

Blogai..

— Jonuk, ko tu taip užsimastęs? Klausia Marytė savo brolio, naujoko skauto.

— Šiandien skiltininkas aiškino IV-ą įstatą ir sakė, kad skautas yra kiekvieno skauto-ės brolis — taigi, jei aš užaugęs norėsiu vest skautę, reiks išstoti iš draugovės — atsakė susirupinęs Jonukas.

Redakcijos atsakai.

V. Bačinskui. Apie turimus kvitus Tamsta pranešk administracijai. Teisintis nereikia.

G. Panemuniui. Ačiū. Laukiame daugiau.

J. Liūtui. „Pavasario giesmių“ nedėsimė.

J. Veršiukui. Reikėjo aiškiai parašyti savo pavardę ir antrašą. Spaudai rengiamas rašinys rašomas vienoje lapo pusėje.

V. G. Tamstos eilių nedėsimė.

Kreiseriui. Eilės netinka.

Skautui. Laikrodį, kalendorių dėsim. Ačiū.

Leidžia — Vyriausias Skautų Štabas.
Redaktorius: Stud. V. Čečeta.

Paskautininkas **Viktoras Čečeta**, štabo narys ir sekretorius. Kaunas,
Kęstučio 6 3—1.

Pranė Vaitkienė, štabo narys. Kaunas, Šančiai, Ringuvos 20.

Kostas Vaitkus, štabo narys. Kaunas, Šančiai, Ringuvos 20.

Skautininkas Antanas Mačiuika, štabo narys, Kauno tuntininkas. Kau-
nas, Freida, Aviacija, 2 oro eskdr.

Skautininkas Mikas Kalmatavičius, štabo narys, Šiaulių tuntininkas. 8p.p.

„Skautų Aidas“.

Redaktorius: paskautininkas **Viktoras Čečeta**.

Administratorius: paskiltininkas **Vacys Lukauskas**. Šiauliai, Vilniaus 200.

Adm. pad.: paskiltininkas **Pranas Barzdžius**. Šiauliai, Pagyžių 130.

Įregistruotos Draugovės ir Atskiros skiltys.

1. Skautų skyrius.

Alytus. „Vytauto“ dr-vė. Dr-kas mokytojas **Simonas Slavėnas**. Gimnazija.

Anykščiai. „Vytauto“ dr-vė. Dr-kas **Jonas Jokubka**. Vid. mokykla.

Biržai. I „Kęstučio“ d-vė. Dr-kas **Mikas Šimavičius**. Gimnazija.

Ežerėnai. I atskira skiltis. Skilt. **Aleksandras Urbonas**. Gimnazija.

Kaunas. Tuntininkas skautininkas vyr. leitn. **Antanas Mačiuika**.

Tunt. adjutantas paskaut. **Viktoras Čečeta**.

I „Kęstučio“ d-vė. Dr-kas skautin. **Vytautas Civjnskas**.

II „Vaidoto“ (Vandens skautų) dr-vė. Dr-kas skautin. vyr. leit. **Petras Jurgelevičius**. Kaunas. Daukanto 12.

III dr-vė. Dr-kas skautin. **Anatolius Sokolskis**. Ukmergės plentas 43.

IV „Algirdo“ dr-vė. Dr-kas skautin. **Kęstutis Grigaitis**.

V „Algirdo“ dr-vė. Dr-kas **Žemaitis**. Šančiai, Pradžios mokykla.

Klaipėda. I dr-vė. Dr-kas **Martynas Brakas**. Liepojaus 5.

Mariampolė. Tuntininkas (e. p.) paskautin. **Vytautas Staugaitis**. Vals-
tybinė „Rygiškių Jono“ gimnazija.

Tunt. padėjėjas paskaut. **Petras Barkauskas**. Mokytojų Seminarija.

I „Vytauto“ dr-vė. Dr-kas **Kreivėnas**. Valst. „R. J.“ gimnazija.

II „Kęstučio“ dr-vė. Dr-kas **Benediktas Bučinskas**. Valst. „R. J.“
gimnazija,

IV „Gedimino“ dr-vė. Dr-kas **Antanas Liūdžius**. Partizanų g-vė 14a.

Mažeikiai. I dr-vė. Dr-kas **Simanavičius**. Progimnazija.

I atskira skiltis. Skilt. **Stasys Šeibelis**. Progimnazija.

Panevėžys. Tuntininkas (e. p.) paskautin. **P. Kazėnas**. Mokytojų Semn.

I „Kęstučio“ dr-vė. Dr-kas **Alfonsas Gabrėnas**. Mokytojų Seminarija.

II „Vaidoto“ dr-vė. Dr-kas **P. Daukas**. Vyrų gimnazija.

III „Vytauto“ dr-vė. Dr-kas **E. Medžys**.

Pasvalys. I atskira skiltis. Skiltininkas Stuogis. Gimnazija.
Pilviškiai. I atskira skiltis. Skiltin. A. Plaušinitis. Mokytojų kursai.
Ramygala. I „Prutenio“ dr-vė. Dr-kas B. Savickas. Progimnazija.
Rietavas. I „Eimučio“ dr-vė. Dr-kas K. Tamaševičius. Gimnazija.
Rokiškis. I „Prutenio“ dr-vė. Dr-kas A. Deksnys. Gimnazija.
Šeduva. I atskira skilt. Skiltin. Bajoriūnas. Progimnazija.
Šiauliai. Tuntininkas: skautin. kapitonas Mikas Kalmatavičius. 8 p. p.
 Tunt. adjutantas paskautin. Kazys Laucius. Gimnazija.
 I „Vytauto“ dr-vė. Dr-kas skiltin. Antanas Lapinskas. Gimnazija.
 II „Lapinų“ dr-vė. (L.e.p.) skaut. Ig. Tamošauskas. Gimnazija.
 III „Kęstučio“ dr-vė. Dr-kas P. Šutas, Pagyžių 145.
 IV „Gedimino“ dr-vė. Dr-kas paskiltin. Antanas Saulius. Gimnazija.
 V „Daukanto“ dr-vė. Dr-kas K. Palčauskas. Mokytojų Seminarija.
Telšiai. I „Algimanto“ dr-vė. Dr-kas vyr. skiltin. Ed. Vojevodzakis. Gim.
Utena. I „Basanavičiaus“ dr-vė. Dr-kas J. Stundžia. Gimnazija.
Ukmergė. I atskira skiltis. Skiltin. J. Kiaušas. Gimnazija.
Vilkaviškis. Tuntininkas (e. p.) mokytojas Z. Varanka. Gimnazija.
 Tunt. adjutantas Grigaitis. Gimnazija.
 I „Margio“ dr-vė. Dr-kas Bačinskas. Gimnazija.
 II dr-vė. Dr-kas Vytautas Tupčiauskas. Gimnazija.
Vilkija. I atskira skiltis. Skiltin. Dubinskas. Progimnazija.
Žeimelis. I atskira skiltis. Skiltin. J. Kulikauskas.

2. Skaučių Skyrius.

Biržai. I „Birutės“ dr-vė. dr-kė Lucija Januševičiūtė. Gimnazija.
Kaunas. I „Birutės“ dr-vė. Dr-kė paskaut. Vikta Šikeraitė. Raseinių 22.
 II „Auksutės“ dr-vė. Dr-kė Pranė Vaitkienė. Ringuvos 20.
Linkuva. I „Gražinos“ dr-vė. Dr-kė Antosė Čeilaitė. Gimnazija.
Mariampolė. I „Rūtos“ dr-vė. Dr-kė Marė Liūdžiūtė. Partizanų 14a.
 II „Mirtos“ dr-vė. Dr-kė Nastė Senkiūtė. Gimnazija.
Mažeikiai. I atskira skiltis. Skiltin. Emilė Simanavičiūtė. Laisvės g vė.
Naumiestis. I „Rūtos“ dr-vė. Dr-kė Izabelė Barniškaitė. Progimnazija.
Panevėžys. I „Birutės“ dr-vė. Dr-kė Masiulytė. Gimnazija.
 II „Rūtos“ dr-vė. Dr-kė A. Juškaitė.
 III „Živilės“ dr-vė. Dr-kė B. Dičiūtė.
Rokiškis. I „Živilės“ dr-vė. Dr-kė L. Marcijonaitė. Gimnazija.
Šeduva. I atskira skiltis. Skiltin. V. Krlianaskaitė. Progimnazija.
Šiauliai. I „Mirgos“ dr-vė. Dr-kė skiltin. Marė Gricevičiūtė. Gimnazija.
 II „Pajautos“ dr-vė. Dr-kė skilt. Marė Milvidaitė. Gimnazija.
 III „Birutės“ dr-vė. Dr-kė paskilt. Vacė Lukošaitė. Mok. Seminarija
Vilkaviškis. I dr-vė. Dr-kė Ona Vingilytė. Progimnazija.
 I atskira skiltis. Skiltin. Iešmantaitė. Progimnazija.
Vilkija. I atskira skiltis. Skiltin. Simonaitytė. Progimnazija.